

COP 27: EU uhájila své ambice, do řešení klimatických škod v rozvojových zemích se zapojí více států

20.11.2022 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

V egyptském Šarm aš-Šajchu skončila v neděli ráno po vleklých vyjednáváních 27. konference OSN o změně klimatu (COP27). Celkem 198 států světa se dohodlo na dalších opatřeních proti globálnímu oteplování. ČR zde vyjednávala za celou EU a po složitých jednáních se podařilo zachovat závazky z Glasgow.

Na klimatické konferenci OSN se každý rok sjíždějí zástupci vlád, ale také zástupci občanské společnosti, mládeže, podnikatelské sféry a akademické obce, aby se dohodli na opatřeních proti změně klimatu. Letošní konference v Šarm aš-Šajchu byla pro Českou republiku zcela výjimečná, protože jsme tu z pozice předsednictví v Radě EU koordinovali postoje členských států a společně s Evropskou komisí vedli jménem EU jednání na nejvyšší úrovni se zbytkem světa. Vyjednávání na konferenci byla složitá, státy se ale nakonec dokázaly dohodnout.

Letošní COP 27 se konal v Egyptě a měl podtitul „africký“, proto zde od počátku nejvíce rezonovalo téma financování tzv. "ztrát a škod". Jde o prostředky pro rozvojové země globálního jihu na nápravu sucha, záplav, požárů a dalších dopadů globálního oteplování, jimž čelí v důsledku emisí převážně z vyspělých států. EU na konferenci vyjednávala s pozitivním záměrem hledat řešení, které co nejrychleji pomůže nejzranitelnějším státům. Nakonec bylo dohodnuto, že vznikne nový fond s dobrovolnými příspěvky se širším spektrem donorů, které bude lépe odrážet situaci dnešního světa.

„Malé ostrovní státy včetně Malediv, ale i Pákistán a další země už nyní tvrdě zasáhly přírodní katastrofy v důsledku globální oteplování. EU, která je největším světovým přispěvatelem na financování klimatických opatření, se podařilo dohodnout, že by do nového fondu na náhradu škod měly přispívat i země, které se dosud hodnotily jako rozvojové, ale ve skutečnosti jsou již rozvinuté,“ komentuje Jan Dusík, vládní zmocněnec pro mezinárodní jednání o klimatu a náměstek pro řízení sekce ochrany klimatu Ministerstva životního prostředí, který vedl delegaci českého předsednictví EU na COP 27.

Současně s tím ale Evropská unie trvala na tom, že je třeba pokračovat ve snižování emisí, aby se ničivé následky změny klimatu omezovaly. Postoj EU pro vyjednávání byl od počátku ambiciózní – navázat a dále rozvíjet závazky z Glasgow tak, aby se udržel cíl maximálního oteplení planety o 1,5 stupně s tím, že by celosvětově emise měly začít od roku 2025 klesat.

Druhým návrhem EU bylo začít celosvětově utlumovat využívání všech fosilních paliv včetně uhlí. S podobnými cíli přicházely na konferenci také například Austrálie, Kanada, Japonsko, Velká Británie, Švýcarsko nebo Norsko. Bohužel přesto řada států chtěla v Egyptě naopak závazky přijaté v Glasgow zrevidovat a cíle snížit. Nové rychlejší snižování emisí se tak nakonec prosadit nepodařilo. Vznikl však nový pracovní program pro rozvojové země, který je bude stimulovat k dalšímu snižování jejich emisí.

„Je pro nás úspěch, že jsme neuhnuli z cesty, která stále dává šanci na udržení oteplování na hranici 1,5 stupně Celsia. Ještě pár hodin před koncem COP 27 nebyla mezi státy ani vůle dodržet, co se dohodlo v Glasgow. Nakonec se nám podařilo obhájit, že musíme změnu klimatu omezovat a ne jen řešit její ničivé dopady. Nemůžeme zvyšovat finanční prostředky a zároveň nechat stále růst emise

skleníkových plynů. Jsme rádi, že jsme nakonec obhájili současné cíle a na jejich posilování musíme dále pracovat – je to úkol nejen pro EU, ale i zbytek světa,” řekl Jan Dusík.

V tomto kontextu je důležitým krokem, že Česká republika na summitu přistoupila ke globálnímu závazku snížit kolektivně antropogenní emise metanu do roku 2030 nejméně o 30 % v porovnání s rokem 2020. Jde o velmi škodlivý skleníkový plyn, který se dostává do atmosféry převážně při těžbě a spalování fosilních paliv, ze živočišné výroby, hnojení a odpadového hospodářství. Iniciativu Global Methane Pledge již podepsalo 150 států světa.

Konferenci o změně klimatu COP 27 navštívil na začátku premiér ČR Petr Fiala, který zde vystoupil s projevem na plénu. V dalším týdnu v rámci ministerského bloku vystoupil na plénu a vedl jednání s partnery také ministr životního prostředí Marian Jurečka (KDU-ČSL).

Tiskové oddělení MŽPtel.: 267 122 818 nebo 267 122 534e-mail: tiskove@mzp.cz

Konferenci o změně klimatu COP 27 navštívil na začátku premiér ČR Petr Fiala, který zde vystoupil s projevem na plénu. V dalším týdnu v rámci ministerského bloku vystoupil na plénu a vedl jednání s partnery také ministr životního prostředí Marian Jurečka (KDU-ČSL)

https://www.mzp.cz/cz/news_20221120_EU-na-COP27-uhajila-ambice-z-Glasgow